

Hirdetések és nyilvántartások felvételének árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.

Hirdetések felvételének a kiadó hivatalban: Bessen: Oppelk A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolfnál, Sebestény Nr. 2. Haasenstein és Vogler, Wallfischgasse 10. Daube G. L. és társai, Wollzeile Nr. 12. Párisban: Rudolf Mosse, 40, rue notre dame-de-Victories (place de la Bourse). Frankfurtban: Dausch G. L. és társai.

Budapest, jan. 30.

A hatalmak közt folyó tárgyalások, hogy a portálval megindítandó negéziációk mily módokat mellet és alakban folyjanak, egy párisi hír szerint már közel állnak a befejezéshez s alapos ok van annak fölvetésére, hogy a hatalmak megegyezésre fognak jutni. A modalitásokhoz tartoznak, a melyek első sorban azokat az utasításokat illetik, melyeket az egyes kabinetek konstantinápolyi nagyköveteiknek adni fognak. Hartzfeld és Goescheten Konstantinápolyba érkezése előtt a portálval semmi esetre sem kezdődnek meg a tárgyalások.

Görögországra, mint már említettük, csak akkor kerülhet a sor, ha a portálval folyó tárgyalások kielégítő eredményre vezetnek. S ha már — a portálnak minden előzettségével — ezek a tárgyalások sem igen keesgetnek nagy sikerrel, annál kevesebb a kilátás arra, hogy Görögország az egy megállapított határvonalat elfogadja. A görög kormánykörökben az uralkodó nézeteket a „Pol. Corr.” beavatott levelezője a következőkben foglalja: A választott bíróság meghaladt álláspontra. Athénben nem siratják és elismeréssel vannak Kumundurosz iránt, ki a javaslattal visszatartott. Most Barthélemy három jegyzékének közzétételére utal, csodálni is lehet, hogy mikép lehetett remélni, hogy Kumundurosz egy ilyen jegyzék folytán mindjárt le fog mondani Görögországnak az európai konferenciára által megölt és az augusztus 25-iki együttes jegyzék által megfogalmazott „jogszöveget”, csak azért, hogy bizonytalan reményekkel keesgesse magát. Sőt bátran állíthatjuk, hogy épen ez a három jegyzék ösztökölte föl Görögország nagyrálatását és makacsosságát. Hiszen ez okiratok hivatalosan beismerték, hogy Görögország a maga politikájával egész Európát terrorizálja. Athénben legfeljebb csak azon álmélkodtak, hogy Európa milyen állhatatlan s hogy mily könnyen tudja megsemmisíteni saját határozatait. Nem kevésbé kellemetlen hat a görög iránadó körökre a görög kérdés legújabb fázisa, hogy t. i. a nagyhatalmak elfogadják kiindulási pontul a portál jan. 14-iki jegyzékét, s haragszanak különösen azért, hogy a portál szinte vezérszerepet látszik játszani az európai hatalmak közt. Késztélen már most, hogy Görögország a portálval való akár közvetlen, akár közvetett tárgyalásokat vissza fogja utasítani, mert már maga a „tárgyalás” is kérdésessé tenné azt a „jogszöveget”, melyet Görögország magának arrogál. Kumundurosz válasza a hatalmak leendő ajánlatára nem lesz és nem is lehet más, mint az, hogy rögtön behívja a 32,000 főnyi (!) tartalékot. „Hát hiszen majd gondolkodik még addig Kumundurosz ur is.

Karagyorgyevics Péter nevét az utóbbi napokban sokszorosan kapcsolata hozták a szerbiai radikálisok s nevezetesen Riszits és társai áskálódásával. Karagyorgyevics Péter herceg most jönnek látja kinyilatkoztatni a lapokban, hogy „sem ő, sem valamely meghatalmazottja nem áll összeköttetésben azokkal az igazgatókkal, melyekről most Szerbiában beszélnek, s hogy ennél fogva mindaz, a mit róla mondanak, rosszal számított hazugság és otromba rágalom”. A herceg hozzá

teszi, hogy hónapok óta nem hagyta el Bécsot, s hogy így sem Magyarországon, sem Boszniában, sem Szerbiában nem járhatott.

Az angoloknak Laingsek (Transvaal mellett) szenvedett vereségéről újabb a következő részletek érkeznek: Colley 870 főnyi gyalogsággal, 170 emberre menő lovaszállal és hat ágyúval vonult ki. A főhadat az 58 ezred fő száza intette az ellenség balszárnya ellen; rohamában a lovaság s a tüzéség támogatta. Az ötvennyolcasokat a hegység merev nyergén feltartoztatta a boérok s egy esaknem sikerült merész támadás után, melyben Deán ezredes, valamint az összes törzs-és lovas tisztak megöltek. A hegységről leszerelt. A lovasok oldalátadásra vállalkoztak, de a heves tüzelés elriasztotta őket. — Egy másik jelentés így hangzik: A boérok rendkívüli bátorsággal küzdöttek a tegnapi estában; csakmányul ejtették az 58. ezred lobogóját s megölték mindkét zászlós-tiszteit. De az ezred egy szoronytámadás által visszahódította a zászlót. Szentannak azt bizonyítják, hogy a boérok embertelenül bánnak a sebesültekkel. Az angol vonalak közelében negyven boér esett el; további veszteségük nem ismeretes. Az angol gránátos lövegek a rossz helyzet következtében nem működtek. — A „Times” levelezője azt hiszi, hogy a tegnapi esata nem volt az angolok veresége, mert azok csak a boérok pozícióit nem bírták elfoglalni; ha az 58. ezredet meg ezer ember támogatja volna, elfoglalhaták volna a pozíciókat meg a hegységet is. Csak hogy ebben a különös kritikában meg az itteni katonai körök sem osztoznak s esznap a sikertelenség mentességül tekintik. — Természetes, hogy az angol lapok egytől-egyik azt hajják, hogy Angliának meg kell bosszúnia a zászlaján esett gyalogozat s meg kell tartania Transvaal. Csak a „Pall Mall Gazette” — porházamat a francziák mexikói expedíciója s Transvaal annexiója között.

Budapest, jan. 30.

Az országgyűlési függetlenségi kör ma d. e. 11 órakor Moesary Lajos elnökelte alatt érkezelletet tartván, mindenekelőtt tárgyalta a képviselőház igazságügyi bizottságának Unger Alajos indítványára adott jelentése, melyben az indítványt elvetették s a csodőknézseregyeztetés a nemkereskedőkre ki nem terjesztetni javasolja. Az érkezellet e kérdést nyit kérdésként tekinti s benne határozatot nem hoz. Ezután fölvetették Szegei város közönségének s ez ellenében a szegedi választók egy részének kérvénye a választókerületnek Szegeden új beosztása iránt. Az érkezellet Madarász József, Helfy Ignác, Eötvös Károly és Moesary Lajos felszólalása után kimondta, hogy Szeged város törvényhatóságának kérvényét nem pártolja, ha azonban a választókerület új beosztása iránt törvényjavaslat adnak be: Szeged részére három választókerületet javasol felállítani. Ezután a csengeri és satorjainúj helyi választókerületekre vonatkozó némely intézkedés után Madarász József bejelenté-

ti, hogy hónapok óta nem hagyta el Bécsot, s hogy így sem Magyarországon, sem Boszniában, sem Szerbiában nem járhatott. Az angoloknak Laingsek (Transvaal mellett) szenvedett vereségéről újabb a következő részletek érkeznek: Colley 870 főnyi gyalogsággal, 170 emberre menő lovaszállal és hat ágyúval vonult ki. A főhadat az 58 ezred fő száza intette az ellenség balszárnya ellen; rohamában a lovaság s a tüzéség támogatta. Az ötvennyolcasokat a hegység merev nyergén feltartoztatta a boérok s egy esaknem sikerült merész támadás után, melyben Deán ezredes, valamint az összes törzs-és lovas tisztak megöltek. A hegységről leszerelt. A lovasok oldalátadásra vállalkoztak, de a heves tüzelés elriasztotta őket. — Egy másik jelentés így hangzik: A boérok rendkívüli bátorsággal küzdöttek a tegnapi estában; csakmányul ejtették az 58. ezred lobogóját s megölték mindkét zászlós-tiszteit. De az ezred egy szoronytámadás által visszahódította a zászlót. Szentannak azt bizonyítják, hogy a boérok embertelenül bánnak a sebesültekkel. Az angol vonalak közelében negyven boér esett el; további veszteségük nem ismeretes. Az angol gránátos lövegek a rossz helyzet következtében nem működtek. — A „Times” levelezője azt hiszi, hogy a tegnapi esata nem volt az angolok veresége, mert azok csak a boérok pozícióit nem bírták elfoglalni; ha az 58. ezredet meg ezer ember támogatja volna, elfoglalhaták volna a pozíciókat meg a hegységet is. Csak hogy ebben a különös kritikában meg az itteni katonai körök sem osztoznak s esznap a sikertelenség mentességül tekintik. — Természetes, hogy az angol lapok egytől-egyik azt hajják, hogy Angliának meg kell bosszúnia a zászlaján esett gyalogozat s meg kell tartania Transvaal. Csak a „Pall Mall Gazette” — porházamat a francziák mexikói expedíciója s Transvaal annexiója között.

Helyi hírek: Tiszelt hatom! Tegnapi közléssel olvastam beszédeket következő passzusát: „A t. előadó ur az előző székeltől az előző ülés óta a statisztik der Buchener” hivatalos adatait, melyek 1881 elején jelentek meg s a mely adatok 1875-től 1879-ig terjednek. Ebből azt látom, hogy 1874-ben termeltett 764,511 hektoliter sör, 1875-ben 579,069, 1876-ban 555,000, 1877-ben 437,000, 1878-ban 508,000, 1879-ben 473,000 s a sorszáma évvel az előző évvel szemben 128,552

— Sziveskedjék elvezetni nejt. Értekezni szeretnék Martiállal. — Ne féljenek semmitől. Ennyiről nem fogja meghalni; és különben, ugy is tudja, hogy miért jöttök önk. S a boldogtalan valóban tudta is. Tudta is, hogy ez a két ember az ő főának párbaj segéde, Nem kérdezősködött tőlük — mit is mondhattak volna neki? — Ez ezredes és Martial a lépés mellett beszélgettek. Pierre félrevoná Jeánt. — Mi újság? — Most kaptam meg a Montel ezredes névjegyet. — Ah! — A dolog nem volna fontos, ha nem lett volna mellette egy másik névjegy is: a bayonnei Kör elnöké, Ramier uré. — Igaza van, Sziveskedjék bemenni szobámba, Martial, vezed be az urakat. Beszélni kívánunk veled. — Megyek apám és Thérèse egyedül maradtak — emez egyre ijeszítő modorralansággal. Pierre odament nehez s megölelé. Thérèse lehajta fejét arra a nemes szívre, s írva fakad. — Szegény gyermekem te, suttogó Pierre atyai jósággal. — A nő könnyei zokogásra váltak. Nehány nap óta annyi megpróbáltatást szenvedett, hogy most végkép meg volt semmisülve. — Igen, igen, te szenvedés, folytatá Pierre. Értsem aggságodat. Hiszen osztozom benne én is. Rettenetes csak elgondolni is, hogy a gyermek, a melynek életét adunk, halálos veszedelemben siet! De mégis erősebbnek gondolhat. Meglep ez a levertség, a melyben látjuk. Hiszen nagyobb veszélyek is fenyegettek már Martiált, s te nem remegsz így. De rosszul is teszem, hogy halálos vesze-

delről szölok. A párbaj nagyobbára nem olyan rettenetes valami. Thérèse csak hallgatott. Pierre meg akarta nyugtatni. Okokat fűrkészett. — Gondolj meg egyet, kedvesem, folytatá. — Az isten mindig igazságos. Csak azokat bünteti meg, a kik büntetésre méltók. Én nem hiszek abban a beteges fölfogásban, hogy az igazak üldözöttek. Erős meggyőződésem, hogy a jó és a rossz egyaránt megkapja a világban jutalmát vagy fenyítékét. Nézz hát végig életeden: semmi sincs benne, a mivel magadat valódatlan. — Hogy fájnak ezek a szavak! — Mert a megpróbáltatás pereiben jó, ha visszapillantunk és ítéletet tartunk magunk fölött. Légy büszke magadra. Én, életednek osszosa, köszönetek, mint a legjobb, legbecsületesebb asszony. Életünk másképp is fordulhatott volna. Sokat gondolkodtam én ezen, lásd. Mikor nőül vettelek, gyermek voltál még; én már férfi voltam. Nem volt lehetetlen, hogy ne szeress. Olyan kevéssé is hasonlítok én egy csabóhoz! Lehetett volna kacer, szeszélyes! Rosszul neveltek — hiszen anyád régen meghalt. És te mégis szerettél. — Oh, mint szeretne volna elnémitani ezt a kegyetlen dicséret! Rémületet most az undor is öregít. Meglopta ennek az embernek még becsületét is. — De még többet is tettél, folytatá Pierre. Voltak fájalmas pillanataim, esztogteget perezeim. Te segítettél azokat elviselnem. Gyámoltottál erősséggel, szendességgel. Elémléskel-é arra a szomorú utasásra, melyet Sírásban tetünk. Ismeretlen betegség vert le lábamról. Egy sátor alatt feküdtem, a sivatag szélén, elhagyottan, mint a rozsz kutya. Ragályos betegséggem volt — ugy mondták. Te gondoztál, ápolnál híven. Láthatod, hogy boldogságot semmi sem törheti össze. Mert ne félj az égtől: adós az nekéd! Thérèse fölfordat. Már-már mindent meg akart vallani, midőn — Martial belépett. Pierre folyvást nyugodt iparkodott maradni. — Mondtát anyádnak, hogy jól fogod magadat védeni. Még azt képzeli, hogy megölede magad! Ha ellenfeled ügyes vivó is, te sem vagy valami ügyetlen. Pierre mosolygott. Martial megölelé anyját, azután atyját, kik kihívott magával a tornácra. Thérèse visszarokkadt a divánra. Hangosan mondá, mint a ki révedezik: — Nem. Lehetetlen. Annak a párbajnak nem szabad megtörténni... Lehetetlen!

heltolterrel, tehát az előadó ur hamis adatokat idézett. (Ugy van! balfél!) Van előttem erre vonatkozólag még egy más ékesebb szöveg is. Volt Magyarországon 1876-ban 188 sorfőle, 1879. december végén 140, tehát itt ismét 24 gyar volt künytelen beszámítunk munkáját kelendőség hiánya miatt. Ezen egy példa után méltóságok következtetni a többiekre s így ezzel a t. előadó ur által előadott többi közgazdasági és pénzügyi adatokkal teljesen leszámoltam. Ezzel szemben kötelességem kijelenteni, hogy én adataimat (a sörtermelésnek és nem a gyáraknak, 1877 és 1879 közötti csekély emelkedéséről) a pénzügyminiszteriumból kaptam és szólnak az adó alá volt mennyiségekről. Ezt hitelesebb forrásnak tartom, mint a hírlapi kimutatást, bár minör rendelkezésedre bocsátom és állításaimat feltétlenül fenntartom. Hívd: Hegedüs Sándor.

London, január 26.

A tegnapi négy órák megkezdődött parlamenti ülés, csak más délutáni két órákor érte végét. A honatyák tehát egyhuzamban huszonkét óráig ülészetek. — Nem kell azonban képzelní, hogy az emberi erőt túlhaladó munkának mindegyik képviselő alája íveté magát. Nagyon kevesen maradtak kezdettől végig; legtöbbnyen haza szállingóztak, s pár órányi alvás után friss erővel állottak ki a esatazterre: a dolog aként lévén rendezve, hogy a házban mindig meglegyen a szükséges quorum. Hanem szánandó maradt az elnök helyzete, ki tizenegy hosszú óráig maradt a kispadon — a másik tizenegy órára az alelnök foglalá el helyét — számtalanszor rendre utasítván a tisztelt tagokat. Egyszer azon kinos helyzetben is volt, hogy egyik úlságosan rokonokzánkódó tisztelt tagnak (Biggarnak) kitégye a szűrt, midőn a többség beleegyezésével, a parlament illetem élesen sőt képviselőt ez ülés befejezésé a házból kitiltotta. Biggar ur a quesor (Sergeant at arms) által a házból kikisértevény, csakhamar a karzaton foglalt helyet, s onnan honfitársait további kitartásra buzdította. Legmóltóbbak számlunkra a szegény gyorsírók s reporterek. Kénekké annyi üres beszédet kellett végig hallgatniok. Arral buszulták meg magokat, hogy a beszédeknek csak csekély részét jegyezték, s a hírlapok ezen jegyzeteket is csak kivonatát, közik, mert a mily terjedelmes a Times, öt annyi sem volna elég a huszonkét óráig folyó szózatrad közlésére. — És a végtelen üres számalcséplésnek is csak az lett az eredménye, hogy Gladstone indítványá: miszerint „a tekintve a kényszerből égető sürgős voltát, más tárgyat mindaddig fel ne véssek, míg elvett bill keresztül nem vitétték, a haz többsége által elfogadottat. Tehát meg mindig csak kezdetlen állunk azon tárgy megvitatásának, a mely végre a parlament a szokottnál eább összehívott, s így csak most jön meg a hadd-el-hadd, mert az a képviselőnek nem tágítanak. Nyíltan így szólnak: kellemelekké, kiállhatatlansá teszünk magunkat lassított meg nem férünk meg egymással, veletek. Dobjátok ki innen, annál — jobb: de engedjétek meg, hogy mi saját parlamentünkben ülhesünk össze, s magunk közt intézzük el hazánk ügyeit.” Persze, hogy az angol elvárlásról, külön parlamentről hallani sem akar. Szídják tehát a szegény ir képviselőket, k-rékötöknek, barriadeuröknek eszámítják. Ánde a magyar ember tölta megakad a szidalmak leírásában. Gondoljuk csak meg, mi lett volna, ha hazánkifia a hatvanas években Scherning családtagjainak engedve, a Reichsrathba bemennek. Miként viselték volna ott magokat a magyar képviselő?

Martial lement a lépésün, s eltávozott. Atyja szemével kísért. Nehány kocsirohogás hallatszott. Pierre visszatért nehezé. Thérèse elfehéredve fölállott. — Miféle kocsi az? — Thérèse. — Martial ment el rajta, ugy-e? Vinni megy? — Dehogy. A párbaj spanyol területen lesz. Bayonneban fog meghálalni segédeivel. Jobb is, mintha itthon maradna. Nagy ég! A lehetetlen nem volt lehetetlen! Az anya gondolatait messze kalandoztak. Iszonyatos jelenetét látott. Gyönyörű verőfényes tájat. Hat ember érkezett oda. Négyörfök halhalk beszélgetett egymással. Azután a másik kettő levette a felső ruháját. Közöbök átlak egy-egy karcsat. Valaki három olvasott... Az azelőtt öszszesapatak. Borzalom! Az apa és a fiu állni készülték egymást... Thérèse rárohant férjére. — Akadályozd meg ezt az átkozott párbajt;... Menisd meg famat! ántesd meg! mentd meg! Pierre elémült. Karjába szorítá nejt, hogy csillapítsa. — Hiszen mondtam már, hogy védelmezni fogja magát... Ne félj! — S ha védelmezi is magát;... Nem engedhetek meg illi szentségtörést. Az a párbaj bün, istentelenkedés, kárhözát... De hát miért? — Most visszatartom azokat a hangz dicséretet, a melyeket rám szórtál! Mert Martial a herceg fia... — Ez az asszony megörlött! — Azt hiszed, örült vagyok? A legnyomortabb teremtes vagyok! Megcsalatlak álmasul, hitványul! A herceg kedvesem volt! Martial az ő fia! Pierre megértett mindezt. A bün, szentségtörés, kárhözát szavak még most fülebe esengettek. Örült düh ráködtött meg. Szemei vérben forogtak. Gyilkolni akart. Oldókló haraggal ro-Thérésére. Újjai görcsösen szoríták a bünös nő nyakát. Majd hirtelen megbökkent. Fél az irtózatos kísértéstől. Ah... hiszen csak asszony... mormoló — Öj meg hát, szót Thérèse. — Ugy sem érdemelk mást! (Folytatás következik.)

MARTIAL ATYJA

ALBERT DELPIT. FÖLDTÖLTŐ FÁJ I. BÉLA. KIENÖZEDIK PEJEZET. (Folytatás.) Most már Espérance is eleséggelt. Tá'an szívében igazat is adott Martiállal. Hallgatott volna, ha Thérèse ismét esedékló pillantást nem vet rá. — Beesületed forog szóban? — mondá! — Azt senki sem lesz elég merész kétségbe vonni. A háboruban vitézló harcztól. — Ki merne vádolni? — Ki? Mindenki! — Ugyan! — De hát felejl neki, anyám, te. Mit mondtál nekem százszor is? Mire oktattál gyermekkoromtól fogva? Thérèse hallgatott. Martial folytatá: — Az erköles tehát a körülmények szerint változik? S a mi tegnapi igaz volt, az ma már nem igaz. Te azt mondtad nekem, anyám, hogy a férfinak soha sincs jogában előbbi tettei mögé huzódni, hogy kikerülje azt, a mit tennie kell. Azt mondtad, hogy a mult becsülete nem ment föl a jelen becsülete alól! A becsület drága plánta, mely elenyészik, ha nem gondozzuk, s melyet néha saját vérünkkel kell megöntözni. Vége mindennek. Thérèse némán, megsemmisülve ült ott. Faj saját szavait olvasá férjére. Hajótörést szenvedett az anya, azt a szeretetleány. Ki fog hát győzni? — Pierry Cambyr belépett. Ki fog győzni? Ó! Ki nem az apa; ő, az elárult, kijátszott férj! Thérèse nem gondolkodott többé — avagy gondolkodnak-e a gyötrelmek poklában? Csak egyet tudott: hogy egy mindennek, szívében és elmeben egyaránt kiváló ember állt előtte. Odarohant férjéhez: — Martial párbajt viv! — Tudom. — Tudod... és nem reszketsz! — De én fiam férfi. Tudja, mit eszelepsz. — De a párbajnak nem szabad megtörténnie. Egyszerű nekem Martial fölött elegendő me. Egyedül akadályozd meg ezt a párbajt! — Akadályozd meg ezt a párbajt! — Pierre egyikről a másikra nézett. — Párbajt vivsz? kérdé fiatal.

Table with 2 columns: Pénz, Ár. It lists various financial data and prices.

— Igen. — El van határozva. — Nyilvánosan hívtam ki Hauptmont herceget. Pierre elhalványult. Ugyanazon a, látszólag nyugodt hangon folytatá: — Valóban nem is látom, hogy mikép lehetne ezen mástani. Minthogy a kihívás nyilvánosan történt, hát... viv meg, kedves gyermekem. Thérèse fölzkogott. Pierre arcára fakó sápadtság borult. Látni lehetett szenvedését. — Ne sírj, szegény Thérésem. Hiszen mi nevetünk ilyenek. Mindig szabadságára hagytuk, hogy lelke sugallatát kövesse. Ez a sugallat ma a küzdőterre viszi. Nem tehetünk ellene semmit. — Ónuralma, minden erőfeszítése mellett is, végtérte. Odarohant fiához s lázasan megragadva kezeit, mondá: — Aztán jól véd magad! Ha baj érne, tudod, hogy tul nem élnék! Nem csak szívemnek, de elmémnek is gyermeke vagy. Tökéletes embert iparkodtam belőled nevelni. Az volt reményem, hogy egész életmet hagyhatom rád örökül. És aztán — ugy szereltél! Hiszen egyetlenünk vagy... Volt annyi ereje, hogy fékezze magát. Megtört hangon tévé hozzá: — Vessük végt. Ha így folytatom, még sirni találnék. Pedig nekéd szükséged van minden erődre. Nem akarok sírni. Mosolyogni iparkodott. — Férjünk vagyunk. Csak nem ijedünk meg az első csapástól. — Ezrevetve, hogy Martial tekintete szünetlenül Espéranceon esing. Gondolta, hogy a leány jelenléte mily fájalmas lehet fíára nézve. Intett Espéranceanak. Ez megérté, s odamentve Martialhoz homlokon ösköla: — Akármint gondoltál is felőlem, szívvél és lélekkel örökre a tied vagyok. S zokogását visszafojtva, távozott. Oh, nagyon drága volt az áldozat! Nem csupán saját könyvével, de a másokéval is kellett megfizetnie atyja becsületét. Thérèse lesujtva, főlhontan maradt ott. A fájdalom, ha bizonyos fokot ért el, előli az értelmet. Gondolatai szünetlenül e rettenetes párbaj körül forogtak. E pillanatban lépett be Jean de Born az ezredessel. Thérését megpillantva zavarban látszóttak lenni. Jean odament Pierrehez s halkán mondá:

— Sziveskedjék elvezetni nejt. Értekezni szeretnék Martiállal. — Ne féljenek semmitől. Ennyiről nem fogja meghalni; és különben, ugy is tudja, hogy miért jöttök önk. S a boldogtalan valóban tudta is. Tudta is, hogy ez a két ember az ő főának párbaj segéde, Nem kérdezősködött tőlük — mit is mondhattak volna neki? — Ez ezredes és Martial a lépés mellett beszélgettek. Pierre félrevoná Jeánt. — Mi újság? — Most kaptam meg a Montel ezredes névjegyet. — Ah! — A dolog nem volna fontos, ha nem lett volna mellette egy másik névjegy is: a bayonnei Kör elnöké, Ramier uré. — Igaza van, Sziveskedjék bemenni szobámba, Martial, vezed be az urakat. Beszélni kívánunk veled. — Megyek apám és Thérèse egyedül maradtak — emez egyre ijeszítő modorralansággal. Pierre odament nehez s megölelé. Thérèse lehajta fejét arra a nemes szívre, s írva fakad. — Szegény gyermekem te, suttogó Pierre atyai jósággal. — A nő könnyei zokogásra váltak. Nehány nap óta annyi megpróbáltatást szenvedett, hogy most végkép meg volt semmisülve. — Igen, igen, te szenvedés, folytatá Pierre. Értsem aggságodat. Hiszen osztozom benne én is. Rettenetes csak elgondolni is, hogy a gyermek, a melynek életét adunk, halálos veszedelemben siet! De mégis erősebbnek gondolhat. Meglep ez a levertség, a melyben látjuk. Hiszen nagyobb veszélyek is fenyegettek már Martiált, s te nem remegsz így. De rosszul is teszem, hogy halálos vesze-

delről szölok. A párbaj nagyobbára nem olyan rettenetes valami. Thérèse csak hallgatott. Pierre meg akarta nyugtatni. Okokat fűrkészett. — Gondolj meg egyet, kedvesem, folytatá. — Az isten mindig igazságos. Csak azokat bünteti meg, a kik büntetésre méltók. Én nem hiszek abban a beteges fölfogásban, hogy az igazak üldözöttek. Erős meggyőződésem, hogy a jó és a rossz egyaránt megkapja a világban jutalmát vagy fenyítékét. Nézz hát végig életeden: semmi sincs benne, a mivel magadat valódatlan. — Hogy fájnak ezek a szavak! — Mert a megpróbáltatás pereiben jó, ha visszapillantunk és ítéletet tartunk magunk fölött. Légy büszke magadra. Én, életednek osszosa, köszönetek, mint a legjobb, legbecsületesebb asszony. Életünk másképp is fordulhatott volna. Sokat gondolkodtam én ezen, lásd. Mikor nőül vettelek, gyermek voltál még; én már férfi voltam. Nem volt lehetetlen, hogy ne szeress. Olyan kevéssé is hasonlítok én egy csabóhoz! Lehetett volna kacer, szeszélyes! Rosszul neveltek — hiszen anyád régen meghalt. És te mégis szerettél. — Oh, mint szeretne volna elnémitani ezt a kegyetlen dicséret! Rémületet most az undor is öregít. Meglopta ennek az embernek még becsületét is. — De még többet is tettél, folytatá Pierre. Voltak fájalmas pillanataim, esztogteget perezeim. Te segítettél azokat elviselnem. Gyámoltottál erősséggel, szendességgel. Elémléskel-é arra a szomorú utasásra, melyet Sírásban tetünk. Ismeretlen betegség vert le lábamról. Egy sátor alatt feküdtem, a sivatag szélén, elhagyottan, mint a rozsz kutya. Ragályos betegséggem volt — ugy mondták. Te gondoztál, ápolnál híven. Láthatod, hogy boldogságot semmi sem törheti össze. Mert ne félj az égtől: adós az nekéd! Thérèse fölfordat. Már-már mindent meg akart vallani, midőn — Martial belépett. Pierre folyvást nyugodt iparkodott maradni. — Mondtát anyádnak, hogy jól fogod magadat védeni. Még azt képzeli, hogy megölede magad! Ha ellenfeled ügyes vivó is, te sem vagy valami ügyetlen. Pierre mosolygott. Martial megölelé anyját, azután atyját, kik kihívott magával a tornácra. Thérèse visszarokkadt a divánra. Hangosan mondá, mint a ki révedezik: — Nem. Lehetetlen. Annak a párbajnak nem szabad megtörténni... Lehetetlen!

Martial lement a lépésün, s eltávozott. Atyja szemével kísért. Nehány kocsirohogás hallatszott. Pierre visszatért nehezé. Thérèse elfehéredve fölállott. — Miféle kocsi az? — Thérèse. — Martial ment el rajta, ugy-e? Vinni megy? — Dehogy. A párbaj spanyol területen lesz. Bayonneban fog meghálalni segédeivel. Jobb is, mintha itthon maradna. Nagy ég! A lehetetlen nem volt lehetetlen! Az anya gondolatait messze kalandoztak. Iszonyatos jelenetét látott. Gyönyörű verőfényes tájat. Hat ember érkezett oda. Négyörfök halhalk beszélgetett egymással. Azután a másik kettő levette a felső ruháját. Közöbök átlak egy-egy karcsat. Valaki három olvasott... Az azelőtt öszszesapatak. Borzalom! Az apa és a fiu állni készülték egymást... Thérèse rárohant férjére. — Akadályozd meg ezt az átkozott párbajt;... Menisd meg famat! ántesd meg! mentd meg! Pierre elémült. Karjába szorítá nejt, hogy csillapítsa. — Hiszen mondtam már, hogy védelmezni fogja magát... Ne félj! — S ha védelmezi is magát;... Nem engedhetek meg illi szentségtörést. Az a párbaj bün, istentelenkedés, kárhözát... De hát miért? — Most visszatartom azokat a hangz dicséretet, a melyeket rám szórtál! Mert Martial a herceg fia... — Ez az asszony megörlött! — Azt hiszed, örült vagyok? A legnyomortabb teremtes vagyok! Megcsalatlak álmasul, hitványul! A herceg kedvesem volt! Martial az ő fia! Pierre megértett mindezt. A bün, szentségtörés, kárhözát szavak még most fülebe esengettek. Örült düh ráködtött meg. Szemei vérben forogtak. Gyilkolni akart. Oldókló haraggal ro-Thérésére. Újjai görcsösen szoríták a bünös nő nyakát. Majd hirtelen megbökkent. Fél az irtózatos kísértéstől. Ah... hiszen csak asszony... mormoló — Öj meg hát, szót Thérèse. — Ugy sem érdemelk mást! (Folytatás következik.)

